

**ISO İkinci 500
Büyük Sanayi
Kuruluşu**

sıralamasına
2017 yılında
102 yeni firma girdi.
Bunlardan 66'sı
geçen yılki 1000
büyük kuruluşun
dışından geldi.
36 kuruluş ise 2016
yılında ISO 500
içinde yer alan ama
bu yıl ISO İkinci
500'e gerileyen
şirketlerden oluştu

İKİNCİ 500'E 102 YENİ FİRMA GİRDİ

Istanbul Sanayi Odası (ISO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın 2017 yılı sonuçlarını geçtiğimiz günlerde açıklamıştı. Araştırmaya göre İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2016 yılında 82.2 milyar TL olan üretimden satışları 2017 yılında yüzde 30.9 artarak 107.6 milyar TL'ye yükseldi. İkinci 500 kuruluşları

'üretimden satışlar' ile 'esas faaliyet kârı' gibi temel bazı parametrelerde, tıpkı Mayıs sonunda açıklanan ISO 500 kuruluşlarındaki gibi iyi bir performans sergiledi.

İkinci 500 verilerinde en dikkat çeken gösterge ise kârlardaki sıçrama oldu. İkinci 500'ün kârlarındaki artış oranları Birinci 500'ün üzerinde gerçekleşti. 2017 yılında İkinci 500'de faaliyet

kârı yüzde 43.9, faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr (FAVÖK) yüzde 49.3, vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 67.2 büyüdü. Bu oranlar Birinci 500'de ise sırasıyla yüzde 34.8, yüzde 24.4 ve yüzde 40.7 olarak gerçekleşmişti.

Ar-Ge'ye 488.5 milyon TL

Araştırmanın dikkat çeken bir başka da Ar-Ge harcamaları oldu. İkinci 500 şirketleri geçen yıla göre Ar-Ge harcamalarını yüzde 68.5 artırarak 488.5 milyon TL'ye çıkarırken, Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranını da yüzde 0.45'e yükseltmeyi başardı.

IHRACATTA DA BAŞARI KAYDETTİLER

ISO İkinci 500 şirketlerinin başarılı olduğu bir diğer alan da ihracat oldu. İkinci 500'ün ihracatı üç yıl aradan sonra yeniden artış gösterdi. 2014'te yüzde 5.4, 2015'te yüzde 17, 2016'da yüzde 2.8 oranında gerileyen ISO İkinci 500'ün ihracatı 2017 yılında yüzde 16.9 oranında artarak 8.9 milyar dolara yükseldi. ISO 500'de olduğu gibi ISO İkinci 500'de de ihracat artışı, Türkiye ihracat artışının üzerinde gerçekleşti.

Oğuz Gıda birinci oldu

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında; 2017 yılında üretimden satışlara göre ilk sırayı 309.4 milyon TL ile Oğuz Gıda aldı. İkincilik 309.2 milyon TL üretimden satışlarıyla Zeki Mensucat'ın oldu. Üçüncü sırada ise 308.3 milyon TL ile S.S. Marmara Zeytin yer aldı.

Gelecek belirsiz, yatırımlar ciddi fren yaptı

Kale Grubu Başkanı ve **İstanbul Sanayi Odası** Meclis Başkanı **Zeynep Bodur Okyay**, "Sistem kökünden değişti. Bu yeniden ülke kurulması gibi bir şey" dedi.

Kale Grubu Başkanı ve **İstanbul Sanayi Odası** Meclis Başkanı **Zeynep Bodur Okyay**, "Sistem kökünden değişti. Bu yeniden ülke kurulması gibi bir şey" dedi. Ekonomistlerin yüksek enflasyon ve düşük büyüme nedeniyle durgunluk uyarısı yaptığı, dev holdinglerin kredi yapılandırılmaları için sıraya girdiği Türkiye ekonomisinde, sanayici frene bastı. Piyasalarda ciddi bir likidite sıkıntısı olduğunu ve uzun vadeli düşünmek zorunda olan sanayicinin önünü göremediğini kaydeden Kale Grubu Başkanı ve **İstanbul Sanayi Odası** Meclis Başkanı **Zeynep Bodur Okyay**, "Enflasyonla mücadele çok önemli. Bu, milletin ahlakını bozan bir şey. İş stok tutmaya gidiyor, bu bir numaralı mücadele alanı olmalı. Sanayici stokçuluğu sevmez. İnsanlar iş, yatırım yapmıyor. Ondan sonra önünü göremiyor. Sonra işin kolayı var 'hap yaptım para kaptım' oluyor. İnsanlar üretim yapmıyor. Plan program yapıldıkça bu işlerin Eylül ekim aylarına doğru biraz daha düzeleceğini ümit etmek istiyorum. Bizim tek yaptığımız şey dua etmek" dedi.

GELECEK BELİRSİZ, YATIRIMCI ÖNÜNÜ GÖREMİYOR
Yaşanan sistem değişikliği nedeniyle yatırımcının önünü

göremez hale geldiğini kaydeden Okyay, süreci 'hald dönemi' olarak yorumladı. "Şu anda yatırımlara ciddi fren olduğunu görüyoruz. Bu, gelecek nasıl olacak, nasıl şekillenecektir kaynaklı. Türkiye'de şimdi ikinci kez kökünden sistem değişti. Bu yeniden ülke kurulması gibi bir şey" ifadelerini kullanan Bodur, yatırımlardaki sert frenin iştahsızlıktan değil, belirsizlikten kaynaklandığını dile getirdi. Sanayi yatırımlarında beş yıldan önce geri dönüş alınmadığını ve finansmanın çok kritik olduğunu kaydeden Okyay, yeni bir yatırım yapmadan önce 40 kere düşünme noktasına geldiklerini aktardı. Türkiye'nin bir kalkınma bankasına Avrupalı rakipler gibi düşük faizli ve uzun vadeli kredi imkanına ihtiyaç duyduğuna işaret eden Bodur, "Bu olmayınca, sanayiciler gidip yabancı para cinsinden krediyle borçlanıyor. Tabii bu sefer kur riskini de sırtlarında

taşıyorlar. Ama Türkiye'nin sadece bu dönem değil, her zaman bir kaynak problemi oldu" dedi.

SERMAYE KUŞ GİBİ ÜRKEK
Bu noktada hem sermayedarın hem de finans araçlarının güvene ihtiyaç duyduğunu kaydeden Okyay, "Finansman ve sermaye kuş gibi ürkektir. Sıkın mı ölüyor, bıraktın mı uçuyor. Dolayısıyla güven ve tutarlılık çok önemli. Ne söylüyorsan onu yapacaksın, ne yapıyorsan o söylemi devam ettireceksin. Bu kredibilite ve algı meselesi. Kredibilite olmazsa zaten sistem çalışmıyor" yorumunu yaptı.

YATIRIMLARINI GÜNEY MARMARA'YA KAYDIRACAK
Kale Grubu olarak 2018 hedeflerine sadık kaldıklarını ancak bütçelerde yeni tahmin çalışmalarına başladıklarını kaydeden Okyay, "Türkiye'de maliyet enflasyon var ve kurlar üzerinde artış olduğu sürece bunu bir şekilde fiyatlara yansıtmak zorundasınız. Bu maliyetleri fiyata yüzde 100 yansıtmıyoruz kâr marjından feragat etmek zorunda kalıyoruz" diye konuştu. Havaçılık ve savunma yatırımlarının bir kısmını Balıkesir'e kaydırmayı hedeflediklerini anlatan Okyay, savunma havaçılığın ciroda yüzde 35'lik bir paya ulaştığını dile getirdi.

İlk 500 sanayi kuruluşunda

Otomotiv ön planda

İstanbul Sanayi Odası (İSO) üretimden satış gelirlerine göre Türkiye'nin birinci 500 ve ikinci 500 sanayi kuruluşunu açıkladı.

Birinci 500 sanayi kuruluşu arasında
Ford Otomotiv 2'inci sırada: (22.669.355.014)
Mercedes-Benz Türk 12'inci sırada:
(6.486.557.570)
Bridgestone Sabancı Lastik San ve Tic. A.Ş
56'inci sırada: (2.088.116.619)
Man Türkiye A.Ş 84'üncü sırada:
(1.538.334.565)
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş
87'inci sırada: (1.482.404.406)
Goodyear Lastikleri T.AŞ 87'inci sırada:

(1.458.719.023)

Temsa Ulaşım Araçları San ve Tic. A.Ş
124'üncü sırada: (1.064.931.510)

Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari
Lastikleri A.Ş 135'inci sırada (1.014.996.082)

Tırsan Treyler San ve Tic. A.Ş 167'inci sırada
(873.561.186)

Karsan Otomotiv San ve Tic. AŞ 168'inci
sırada (868.071.278)

Anadolu Isuzu Otomotiv San ve Tic A.Ş
170'inci sırada (862.017.871)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun
2016 yılında 82,2 milyar TL olan üretimden
satışları, 2017 yılında yüzde 30,9 artarak 107,6
milyar TL'ye yükseldi. ■